

Indholdsfortegnelse

Elevtal rasler ned	1
Kortuddannede bliver sorteper efter at kommuner og AF siden nytår selv har skullet betale for kurser til aktivering af ledige på de omkring 70 amtslige VUC-centre.	
Holdningen	4
Hold fast i den brede opbakning til arbejdsmarkedspolitikken, skriver LO's formand Hans Jensen	
Forudser pengemangel	5
Behovet for voksen- og efteruddannelseskurser vil til næste blive så stort, at det bliver nødvendigt at opkræve 300 millioner kroner i uddannelsesbidrag fra arbejdsgiverne, sådan som sidste års VEU-reform åbner mulighed for.	

Uddannelse

Elevtal på VUC rasler ned

De kortest uddannede er blevet sorteper, efter at kommunerne og Arbejdsformidlingen (AF) siden nytår selv har skullet betale for kurser til aktivering af ledige på de omkring 70 amtslige voksenuddannelsescentre (VUC). Det har sammen med øget deltagerbetaling ført til, at elevtallet på VUC-centrene er raslet ned. LO frygter, at omlæggingerne på området har skabt en uddannelsesbarriere for de svageste grupper på arbejdsmarkedet.

En undersøgelse, som Forstanderforeningen for VUC har gennemført blandt de omkring 70 amtslige VUC-centre, viser, at det samlede antal tilmeldte kursister på VUC siden sidste år er faldet med godt 13 procent. Det største fald er sket inden for Almen Voksen Uddannelse (AVU), hvor der i forhold til i fjor er tilmeldt 17 procent færre kursister. På HF-enkeltfag, som er det andet store aktivitetsområde for VUC, er faldet på næsten ti procent.

Det voldsomme fald hænger sammen med, at amterne siden nytår har fået mulighed for at indføre deltagerbetaling på op til 900 kroner pr. elev i en række fag. Men endnu større betydning har det haft, at det fra i år er AF og kommunerne selv, der betaler for de kurser, som VUC gennemfører for forsikrede ledige og kontanthjælpsmodtagere. Denne finansieringsomlægning betyder, at i alt omkring 120 millioner kroner er overført fra amterne til AF og kommunerne. Formålet med omlægningen har været at styre forbruget af VUC-kurser i forhold til efterspørgslen hos AF og i kommunerne.

Tilmeldingstal for VUC 1999-2000

AVU			HF			AVU og HF i alt		
1999	2000	pct.	1999	2000	pct.	1999	2000	pct.
71.625	59.206	-17,3	72.176	65.489	-9,3	143.801	124.695	-13,3

Kilde: Forstanderforeningen for VUC

Men ifølge VUC-forstandernes undersøgelse bunder den svigtende søgning til VUC ikke i, at behovet for uddannelse i VUC-regi er faldende, men snarere, at både AF og kommunerne tilpasser de lediges handlingsplaner, så VUC-tilbud meget sjældent bliver taget i anvendelse.

Dyrere at aktivere

På AVU-uddannelserne siger mere end hver tredje VUC, at ændringerne i AF's og kommunernes praksis for handlingsplaner i høj grad har påvirket søgningen.

For HF-fagenes vedkommende er det den øgede deltagerbetaling, VUC'erne angiver som den væsentligste grund til den svagere søgning, men også her slår de anderledes handlingsplaner igennem.

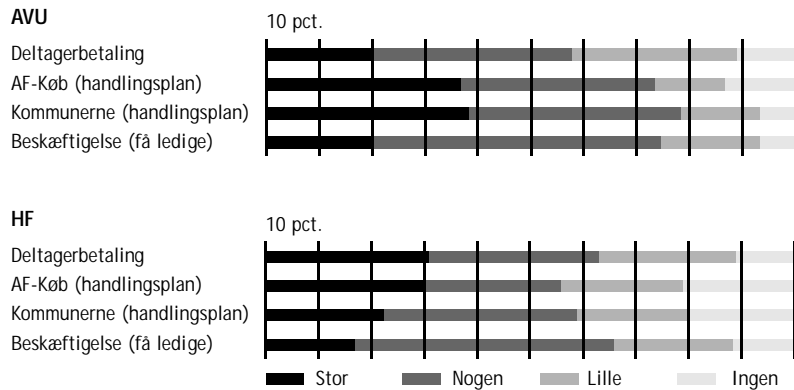
Udspil 2. november 2000

Nyhedsbrevet *Udspil* udgives af Landsorganisationen i Danmark Rosenørns Allé 12, 1634 København V Tlf. 3524 6000, fax: 3524 6308, www.lo.dk, e-mail: udspil@lo.dk

Ansvarshavende redaktør: Hans Jensen. I redaktionen: Henrik Rasch, Susse Maria Holst, Dorte Monggaard, Erik Harr og Michael Bræmer. Layout: LO. Illustration: Knud Andersen, Skønvirke. Mangfoldiggørelse ikke tilladt uden tilladelse fra LO. ISSN-nr.: 1397-9930

Hvilken betydning har følgende forhold haft for det faldende antal tilmeldte kursister på VUC?

Kilde: Forstanderforeningen for VUC

– Finansieringsomlægningen for tilbudene til de aktiverede betyder, at AF og kommunerne skal betale fuld pris for at benytte sig af VUC-tilbudene, og det har ført til, at hverken AF eller kommuner har købt det antal pladser, som de har penge til. Det er desuden mit indtryk, at det for mange kommuner er en nærliggende løsning at udforme egne aktiveringstilbud, der er så billige, at kommunen samlet set får en økonomisk gevinst ud af det, siger formanden for Forstanderforeningen for VUC, Erling Klinkby.

– På HF er alle fag ramt af en nedgang i aktiviteten, og ser man på udviklingen i de enkelte amter, er der en meget klar sammenhæng mellem høj deltagerbetaling, og et stort fald i antallet af kursister, siger Erling Klinkby.

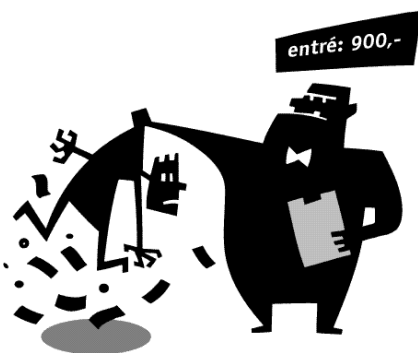
Han peger samtidig på, at AF på grund af problemerne med det skandaleramte Amanda-system har haft svært ved at udpege de ledige, som er relevante for et VUC-tilbud.

Han mener derfor, at den nye økonomistyring på VUC er endt som en reel barriere for potentielle VUC-kursisters muligheder for at komme i uddannelse, frem for den efterspørgselsstyring som oprindeligt var intentionen med hele omlægningen. Erling Klinkby peger samtidig på det øgede bureaukrati, som er en følge af, at man køber og sælger kurser på denne måde.

– Både VUC-centre og de ledige skal igennem en ret indviklet godkendelsesprocedure i AF og kommunen, før betalingen for en kursist bliver udløst, og man kan komme i gang med undervisningen, siger Erling Klinkby.

Frygter ringere kvalitet

På baggrund af VUC-forstandernes undersøgelse frygter LO, at ændringerne i VUC-finansieringen allerede har betydet en forringelse af kvaliteten af aktiveringstilbudene til ledige fra henholdsvis kommuner og AF-systemet.

Udvikling i tilmeldingstal i pct. (afrundet) for VUC 1999-2000 fordelt på amter

Amt	AVU		HF	
	Gebyrfag	Betalingsfag	Gebyrfag	Betalingsfag
København	-9	-10	0	-8
Frederiksborg	-2	-9	-13	-16
Roskilde	-19	-1	3	-18
Vestsjælland	-23	-36	-7	-30
Storstrøm	-34	-22	-7	-25
Bornholm	-23	-37	6	-27
Fyn	-15	-1	-5	-5
Sønderjylland	-13	-31	-6	-23
Ribe	-2	-10	3	-7
Vejle	-16	-21	6	-33
Ringkøbing	-15	-17	-8	-39
Århus	-15	-39	-7	-32
Viborg	-15	-7	-10	-47
Nordjylland	-28	-24	-17	-22
Kbh. Kom.	-7	-22	1	-9
Frb. Kom.	-21	-42	3	-6
I alt	-17	-18	-5	-20

Kilde: Forstanderforeningen for VUC

– Den voldsomme aktivitetsnedgang på VUC får umiddelbart konsekvenser for lærerstaben og mulighederne for at fastholde aktivitetsniveauet inden for de nuværende økonomiske rammer. Men endnu vigtigere er det at holde fast i, at der stadig er mange kortuddannede med behov for opkvalificering på det niveau, som VUC tilbyder. Det er meget utilfredsstillende, hvis systemet tilskynder kommunerne til kassetænkning i form af billigere og dermed dårligere aktiveringstilbud. Det kan i yderste konsekvens føre til, at penge, som er tiltænkt indsatsen for de ledige, kan ende med at blive brugt på andre kommunale driftsopgaver. Derfor er det nødvendigt, at der bliver gjort noget ved de u hensigtsmæssigheder, som vi nu kan konstatere, siger LO-sekretær Harald Børsting.

– LO advarede i sin tid mod den øgede adgang til deltagerbetaling, som nu tydeligvis rammer betalingsfagene på HF hårdt i de amter, som har sat betalingen så højt som muligt, siger han.

Yderligere oplysninger: LO-konsulent Jan Eriksen på telefon 3524 6146.

Yderligere kommentarer: LO-sekretær Harald Børsting på telefon 3524 6000.

Holdningen

Hold fast i den brede opbakning

Af LO's formand Hans Jensen

Med skitsen til en finanslovaftale om rammerne for aktivering og uddannelse, er der udsigt til, at vi nu kan få rettet op på nogle af de mange hængepartier og nye problemstillinger, som præger arbejdsmarkedsindsatsen.

For LO er det fortsat afgørende, at der er bred opbakning til hovedlinjerne i arbejdsmarkedspolitikken blandt såvel de politiske partier i Folketinget som de toneangivende organisationer på arbejdsmarkedet. Vi er i LO parat til at løfte vores del af ansvaret, og indtil det modsatte er bevist, stoler vi også på, at en tilsvarende vilje findes hos andre – ikke mindst blandt de partier i Folketinget, som ynder at kalde sig ansvarlige og resultatorienterede.

På samme måde er det en vigtig opgave for arbejdsministeren at holde fast i den brede enighed uden at miste evnen til løbende at justere og nytænke arbejdsmarkedsindsatsen.

De to vigtigste hensyn i arbejdsmarkedspolitikken er dels indsatsen for, at endnu flere ledige igen kan komme i nærkontakt med arbejdsmarkedet, dels at indsatsen tilrettelægges på en måde, der sikrer, at virksomhederne altid kan få den kvalificerede arbejdskraft, de har behov for.

I LO er vi godt tilfredse med, at arbejdsministeren nu lægger op til en forenklet jobrotationsordning, som finansieres under en selvstændig økonomisk ramme. Den fornemste målsætning, når det drejer sig om jobrotation, må være, at det skal være lettere at sætte konkrete projekter i gang, hvor ledige får chancen for at bide sig fast på en arbejdsplads, samtidig med at de beskæftigede kolleger får mulighed for at dygtiggøre sig. Derfor har vi i LO stadig meget store forventninger til den varslede omlægning af jobrotationsordningen.

Et andet positivt signal er, at de ledige, som står i risiko for at miste dagpengereetten, skal have styrkede rettigheder i forhold til tilbud om jobtræning. Denne udfaldsproblematik var allerede en del af den politiske aftale mellem arbejdsmarkedets parter, som lå til grund for arbejdsmarkedsreformen i 1998. Og selv om det er glædeligt, at regeringen nu vil gøre noget for denne meget udsatte gruppe, så er det ret beset for dårligt, at den hidtidige indsats på dette område har hjulpet så lidt.

På samme måde er det meget tilfredsstillende, at indsatsen i dagpengeperioden over for ledige, der er i særlig risiko for at ende i langtidsledighed, nu får tilført flere midler. Det er et meget fornuftigt element, eftersom alle er enige om, at jo længere man er uden job, jo sværere er det at finde tilbage på arbejdsmarkedet.

Endelig er det positivt, at der nu så småt tages fat på arbejdet med at produktudvikle hele arbejdsformidlingssystemet ved at åbne for, at andre end AF kan løse udvalgte opgaver og lade private aktører byde på opgaven med at formidle job, skabe kontakt til virksomhederne og op-

kvalificere de ledige i aktiv-perioden.

Den eneste malurt i bægeret er, at den dagsorden, som regeringen nu har sat, er meget snæver i forhold til den stærke økonomiske styring, som fra centralt hold begrænser mulighederne for at skabe de bedst mulige tilbud til de ledige.

De har nemlig fortjent bedre, de ledige. Det kan alle vist efterhånden være enige om.

Uddannelse

LO forudser pengemangel i AUF

Behovet for voksen- og efteruddannelseskurser vil til næste år være så stort, at LO mener, det bliver nødvendigt at opkræve 300 millioner kroner i uddannelsesbidrag fra arbejdsgiverne, sådan som sidste års reform af voksen- og efteruddannelsessystemet åbner mulighed for.

Der er ikke afsat tilstrækkeligt med penge til de uddannelsesaktiviteter, som i løbet af næste år skal finansieres af Arbejdsmarkedets Uddannelsesfinansiering (AUF), og derfor mener LO, at Folketinget bør vedtage en lov om særskilt arbejdsgiverbidrag til AUF på 300 millioner kroner.

Beløbet svarer til cirka 60.000 elevuger, hvilket skal ses i sammenhæng med finanslovsforslagets samlede ramme for arbejdsmarkedsuddannelser (AMU) på godt 360.000 elevuger og voksenefteruddannelse (VEUD), åben uddannelse m.m. med yderligere 250.000 elevuger. I alt opererer finanslovsforslaget med en udgiftsramme i AUF på næsten 2,9 milliarder kroner.

Men de seneste skøn fra Undervisningsministeriet spår, at der samlet set bliver behov for at finansiere 270.000 elevuger, mens Uddannelsesrådet for AMU, på baggrund af indberetninger fra de enkelte brancherområders efteruddannelsesudvalg, anslår behovet for at være på mellem 400.000-420.000 elevuger. Alt i alt en manko på mindst 60.000 elevuger!

LO frygter på den baggrund, at AUF-ordningen vil løbe tør for penge sidst på året 2001, hvilket ifølge VEU-reformen kun kan dækkes ind ved at opkræve penge via et arbejdsgiverbidrag.

– Selv hvis vi vælger det forsigtige skøn på 400.000 elevuger på AMU-området, er det LO's overbevisning, at der bliver brug for flere midler, som kun kan komme fra arbejdsgiverne, siger LO's repræsentant i AUF's bestyrelse, afdelingsleder Erik Kristiansen.

Yderligere oplysninger og kommentarer: Afdelingsleder Erik Kristiansen på telefon 3524 6143.